

Tavoitteena elinvoimaiset ja vaikuttavat tieteelliset seurat

Kävin äsken skoolaamassa Tiedekirjalle, jonka uudet toimitilat avattiin kirjoituspäivänä 2. kesäkuuta 2014 Snellmaninkatu 13:ssa Helsingissä. Samassa talossa toimii Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV), joka on ollut työpaikkani nyt kolme kuukautta. Toiminnanjohtajan työ ei aina ole juhlaa, mutta yksi tämän työn parhaimpia puolia on nähdä seurojen ja TSV:n työn konkreettisia tuloksia joka päivä, ovat ne sitten julkaisuja, onnistuneita konferensseja tai tieteen parissa toimivien ihmisten kohtaamisia Tieteiden talolla, Tiedekirjassa tai Tieteen päivillä.

Edellinen työpaikkani oli yritysmaailmassa, jossa arki on useimmiten hyvin nopeatempoista ja muutosherkkää. Tätä arkea rytmittävästä kvartaalitaloudesta syntyy helposti yksipuolinen ja negatiivinen käsitys – tulos pitää tehdä nyt ja asiakas pitää voittaa puolelleen ennen kuin kilpailija ehtii nappaamaan hänet. Uskallan silti väittää, että jotain samaa liike-elämässä ja tieteen maailmassa on: tavoitteellisuus, visio sekä oikeiden toimenpiteiden ja työkalujen merkitys. Kummassakin maailmassa tarvitaan strategiaa, muuten seilataan missä sattuu. Ja ainakin itse opin liike-elämässä kuuntelemaan ja kunnioittamaan asiakasta ja hänen tarpeitaan. Myös TSV on olemassa jäseniään varten, ei itseään varten.

TSV:lle hyväksyttiin sen historian ensimmäinen strategia joulukuussa 2013. Tietysti voisi sa-

noa, että 115 vuotta on pärjätty oikein hyvin ilmankin strategiaa, joten mihin sitä nyt tarvitaan. TSV:llä on säädöksissä määrätyt tehtävät, jotka ovat edelleenkin relevantteja: jäsenyhteisöjen yhteistyön ja toimintaedellytysten edistäminen, tieteellisen tiedon välitys, kansainvälinen vaihto- ja julkaisutoiminta sekä tutkimustiedon tunnetuksi tekeminen ja käyttö yhteiskunnassa. Nämä tehtävät eivät ole muuttumassa, mutta sitä, mitä niillä tavoitellaan ja miten niitä täytetään, on ollut aiheellista arvioida, etenkin suhteessa muuttuvaan toimintaympäristöön.

TSV:n strategialla on haluttu määrittellä, mihin TSV tiedeyhteisönä haluaa kulkea ja mitä se haluaa tavoitella. TSV:lle annetut tehtävät ovat keino toteuttaa tavoite – työkaluja kehittää ja monelta osin uudistaa suomalaista tieteen toimijoiden kenttää niin, että se on jatkossakin elinvoimainen ja monimuotoinen, osallistuva ja osallistava yhteisö sekä avoin ja laadukas julkaisija. Näitä TSV:lle määriteltyjä strategisia tavoitteita olemme nyt ryhtyneet konkretisoimaan toimenpiteiksi. TSV:n hallitus täsmensi toukokuun alussa tavoitteita siten, että vuoden 2015 toiminta- ja taloussuunnitelman tärkeimmät painopisteet ovat nuorten tutkijoiden saaminen mukaan seurojen toimintaan, jäsenseurojen ja TSV:n yhteiskunnallisen vaikuttavuuden parantaminen sekä julkaisutoiminnan jatkuvuuden ja laadun varmistaminen. Henkilöstö laa-

tii elokuun loppuun mennessä yksikkökohtaiset ehdotukset toimintasuunnitelmiksi ja syksyn aikana kokonaisuunnitelma viimeistellään, käsitellään hallituksessa ja syyskokouksessa, ja toimitetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Edellä mainitsemani teemat ovat nousseet esille myös tapaamisissani jäsenseurojen edustajien kanssa kuluneen kevään aikana. Riippumatta jäsenmäärästä seurojen yksi perusongelma näyttää olevan nuorten tieteenharjoittajien saaminen mukaan seuratoimintaan. Joissakin seuroissa ollaan jo aiheellisesti huolestuneita seuran olemassaolosta, joissakin seuroissa jäsenmäärä puolestaan kasvaa, mutta tavoite on sama: nuoria kaivataan mukaan aktiiviseen ydinjoukkoon. Jos *Terran* lukijoilla on vinkkejä nuoria houkuttelevasta seuratoiminnasta, lähettäkää sähköpostia allekirjoittaneelle – haluamme jakaa hyviä käytänteitä ja kokemuksia.

Seurojen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden parantaminen liittyy keskusteluun tieteellisestä neuvonnasta. Vaikuttamisen yhteiset kanavat ovat vielä puutteelliset, tiedon ymmärrettäväksi ”sanoittamisessa” ja tieteellisen tiedon jakamisessa ja hyödyntämisessä on selvästi kehittämisen tarvetta. TSV:n jäsenseuroissa on yli 200 000 jäsentä, joiden osaaminen, kokemukset ja tieteellinen työ pitää saada päätöksenteon avuksi. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden parantamisen yhdeksi toimenpiteeksi on määritelty tieteellisen viestinnän kehittäminen sekä TSV:n että jäsenseurojen osalta. Tavoitteena on, että strategiakauden aikana syntyvät interaktiiviset verkkosivut ja ”virtuaalinen Tieteiden talo”, joissa voi jakaa tietoa, osallistua tapahtumiin sekä ideoida ja kehittää esimerkiksi seurojen yhteisiä projekteja. Samalla voisimme parantaa seurojen toiminnan näkyvyyttä ja tarjota ajankohtaista, helposti ymmärrettävää ja luotettavaa tutkimustietoa poliittisille päätöksentekijöille, ikään kuin yhden luukun periaatteella.

Virtuaalisen maailman rinnalla on kuitenkin syytä säilyttää käsin kosketeltava ja koettava maailma. TSV:n visiossa jäsenseurojen tapahtumissa on väkeä tungokseen asti, julkaisujen myyntiin Tiedekirjassa ei tarvita alennuskauppaa, Tieteen päivät on valtakunnan vuoden kovin tapahtuma, jonne jonotetaan lippuja makuupusseissa ja teltoissa, ja Tieteiden talosta tulee vilkas tieteen ja tieteenharjoittajien kohtaustapaikka. Moni edellä mainituista asioista on vielä unelman asteella, mutta seuraturat pohtivat jo aktiivisesti toimintansa uudistamista, ja jokseenkin staattisten internet-sivujemme (<www.tsv.fi>) uudistus ottaa ensimmäisiä askeleitaan. Julkaisutoiminnan osalta painopiste on avoimen julkaisemisen ja erityisesti siihen liittyvien rahoitusmallien kehittämisessä niin, ettei julkaisutoiminta muutu taloudellisesti mahdottomaksi.

Myös strategian toteutumisen seurannalle luodaan mittareita, sekä määrällisiä että erityisesti laadullisia. Tämäkin kehitystyö on vielä alkutekijöissään, mutta strategia jää sanahelinäksi, elleimme pysty seuraamaan ja arvioimaan aikaansaannoksiamme ja tekemään myös tarvittavia korjausliikkeitä.

Kuka tai mikä TSV sitten on? Se olemme me täällä Snellmaninkadun konttorissa, Tiedekirjassa ja julkaisuvarastossa, mutta sitä olette myös te, Suomen Maantieteellisen Seuran jäsenet ja muut *Terran* lukijat. Kuulostanee kliseeltä, mutta yhteistyöllä tavoitteet saavutetaan. Meille on tärkeää kuulla teiltä, asiakkailtamme, miten voimme auttaa teitä kehittämään seuranne toimintaa. Näistä tiedoista hyötyy samalla koko tiedeyhteisö. Eiköhän tehdä yhdessä töitä sen eteen, että suomalainen tiedeyhteisö kukoistaa, tuottaa laadukasta tiedettä ja saa yhteiskunnan päättäjät tekemään viisaita, tutkimustietoon perustuvia päätöksiä.

LEA RYYNÄNEN-KARJALAINEN

TSV:n toiminnanjohtaja